

Why shouldn't knowledge be free

Jelena Ivanovic

Matematički fakultet, Beograd

Predmet: Računarstvo i društvo

Profesor: Dr. Sana Stojanović Đurđević

Mart 17, 2023

1 Prednosti

2 Zaključak

- Ispravnost sadržaja
- Kod besplatne distribucije znanja postoji rizik od netačnih ili većeg broja različitih informacija, dok plaćeni izvori motivišu proveru i osiguranje tačnosti.
- Kada se znanje naplaćuje, ljudi koji ga proizvode i distribuiraju imaju veći interes da osiguraju da je ispravno. Naučni magazini imaju tim ljudi koji proveravaju tačnost informacija, i smanjuje se mogućnost dezinformacija.

- Ekskluzivnost i pravednost u napretku
- Naplaćivanje znanja može pomoći u stvaranju ekskluzivnosti i većeg kvaliteta. Naučni časopisi mogu biti motivirani da proizvode i distribuiraju bolje kvalitete znanja kada mogu zaraditi novac od toga. Sa druge strane zbog njihove želje za najbolje kvalitete priznavaće se vrhunski radovi, koji ispunjavaju uslov da se nazivaju naučnim i napredak u položaju naučnika biće pravedan i po zaslugi.

- Priznanje autorskih prava
- Besplatan pristup znanju može dovesti do kršenja autorskih prava. Ako ljudi slobodno dele znanje, to može dovesti do gubitka autorskih prava ali i dobijanja zasluga za tuđe radove.
- Za slobodne informacije na internetu nemamo garanciju da to nije copy-paste nečijeg rada. Sa druge strane kao i ispravnost dokumenata i informacija takođe naučni magazini vode računa o autorskim pravima i sprečavanju plagijata
- Sa otvorenim pristupom neki pojedinac može da okači nečiji rad sa svojim potpisom, zbog nedostatka provere većina ljudi ne bi ni primetilo. Kod naučnih časopisa imamo ceo tim stručnjaka koji proveravaju ispravnost rada, a samim timi to da nisu nečije kopije. Takva greška bi bila fatalna za naučne časopise.

- Finansiranje i marketing
- Znanje zahteva finansiranje za njegovu produkciju i distribuciju.
- Ako je znanje besplatno, ko će finansirati njegovu proizvodnju i održavanje?
- Izrada i održavanje web stranica koje sadrže dokumente zahteva finansijski ulog. Na primer, naučnik iz oblasti koja nije informatika bi morao da angažuje i plati stručnjake da mu pomognu u izradi i održavanju svoje web stranice.
- Takođe, potrebno je da naučno delo dospelo do velikog broja ljudi, gde naučni časopisi pomažu uz pomoć mailing liste. Mailing lista je selektivna grupa primaoca koji su zainteresovani za određenu temu ili oblast. Korišćenjem mailing liste, izdavači mogu direktno dostaviti informacije i sadržaj relevantnom auditorijumu, čime se olakšava širenje informacija i promocija dela. Naučni časopisi su dobro poznati i omogućavaju mnogim korisnicima da pristupe delima, istovremeno olakšavajući pretragu i dostupnost.

- Vrednost naučnog dela, detaljne i opširne informacije ali pre svega tačne
- Pravda u samom poretku naučnika, svako priznato delo nekog naučnika se zaslužno može nazvati naučnim delom i nikako nije površno napisano. Tako da ukupan broj dela nekog naučnika predstavlja realno i istinitno stanje.